

Fakultet političkih nauka / Evropske studije / IZBORNI SISTEMI U EVROPI

Naziv predmeta:	IZBORNI SISTEMI U EVROPI			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova (P+V+L)
4063				
Studijski programi za koje se organizuje	Evropske studije			
Uslovljenost drugim predmetima	Ne postoje posebni uslovi za prijavljivanje i slušanje predmeta			
Ciljevi izučavanja predmeta	Upoznavanje studenata sa strukturom i efektima izbora i izbornih sistema kao osnovnog elementa predstavničke demokratije			
Ishodi učenja	Student će nakon položenog ispita ovladati: - Osnovnim teorijskim određenjima mjesta i uloge institucije izbora za centralne organe predstavničke vlasti; - Sistematskim proučavanjem osnovnih strukturnih elemenata izbornog sistema (broju, veličini i magnitudi izbornih jedinica; načinima i tipovima glasanja i svakom pojedinačno metodu pretvaranja glasova u mandate); - Načelima usvojenim na Drugom zasjedanju Konferencije o ljudskoj dimenziji (Kopenhagen 1990); - Kodeksom dobrog vladanja u izbornim pitanjima (smjernicama i obrazloženjima); - Preporukama i savjetima „projektantima“ izbornih zakona zemalja u tranziciji; - Analizom ključnih izbornih ciklusa u Crnoj Gori uoči i nakon Referenduma o nezavisnosti; naročito o njihovim političkim učincima, odnosno komparativnom analizom izbornih sistema u zemljama razvijene demokratije, s posebnom naglaskom na Evropsku Uniju			
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof. dr Veselin Pavičević - nastavnik i Mr Zlatko Vujović – saradnik			
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, seminarski radovi, konsultacije...			
Plan i program rada				
Pripremne nedjelje	Priprema i opis semestra			
I nedjelja, pred.	Uvod u predmet i metod nastave			
I nedjelja, vježbe	Uvod u predmet i metod nastave			
II nedjelja, pred.	Istorijska ishodi{ta predstavničke vlasti; Osnovna teorijska određenja institucije izbora			
II nedjelja, vježbe	Istorijska ishodi{ta predstavničke vlasti; Osnovna teorijska određenja institucije izbora			
III nedjelja, pred.	Osnovne funkcije i vrijednosti izbora			
III nedjelja, vježbe	Osnovne funkcije i vrijednosti izbora			
IV nedjelja, pred.	Evolucija razvoja biračkog prava - iskustva: V. Britanije, Francuske, SAD, Crne Gore			
IV nedjelja, vježbe	Evolucija razvoja biračkog prava - iskustva: V. Britanije, Francuske, SAD, Crne Gore			
V nedjelja, pred.	Pravni karakter biračkog prava - prava glasa; Aktivna i pasivna biračka legitimacija; Jednako biračko pravo - pluralni votum; Neposredno i posredno pravo glasa; Tajno i javno glasanje			
V nedjelja, vježbe	Pravni karakter biračkog prava - prava glasa; Aktivna i pasivna biračka legitimacija; Jednako biračko pravo - pluralni votum; Neposredno i posredno pravo glasa; Tajno i javno glasanje			
VI nedjelja, pred.	Izborni sistemi: struktura / karakteristike / politički učinci; Metodi izbora za centralne predstavničke organe vlasti / osnovne karakteristike modela. Pismena provjera / izrada , ocjena i komentar /			
VI nedjelja, vježbe	Izborni sistemi: struktura / karakteristike / politički učinci; Metodi izbora za centralne predstavničke organe vlasti / osnovne karakteristike modela. Pismena provjera / izrada , ocjena i komentar /			
VII nedjelja, pred.	Većinski izborni metodi, Proporcionalni izborni metodi, Mješoviti izborni metodi			
VII nedjelja, vježbe	Većinski izborni metodi, Proporcionalni izborni metodi, Mješoviti izborni metodi			
VIII nedjelja, pred.	Vecinski izborni modeli u: V.Britaniji i Francuskoj			
VIII nedjelja, vježbe	Vecinski izborni modeli u: V.Britaniji i Francuskoj			
IX nedjelja, pred.	Proporcionalni izborni metodi u: Austriji, Italiji, Holandiji i Irskoj			
IX nedjelja, vježbe	Proporcionalni izborni metodi u: Austriji, Italiji, Holandiji i Irskoj			
X nedjelja, pred.	Mjesoviti izborni metodi u: Njemačkoj i Litvaniji / Izborni metodi za izbor članova Evropskog parlamenta			
X nedjelja, vježbe	Mjesoviti izborni metodi u: Njemačkoj i Litvaniji / Izborni metodi za izbor članova Evropskog			

	parlamenta					
XI nedjelja, pred.	Izborne jedinice; Gerrymander / problemi izborne geografije; Prohibitivna klauzula i njeni efekti; Uticaj magnitude izborne jedinice na index i devijaciju proporcionalnost					
XI nedjelja, vježbe	Izborne jedinice; Gerrymander / problemi izborne geografije; Prohibitivna klauzula i njeni efekti; Uticaj magnitude izborne jedinice na index i devijaciju proporcionalnost					
XII nedjelja, pred.	Izborne liste - osnovni tipovi i karakteristike; Glasanje / način, osnovni tipovi i efekti					
XII nedjelja, vježbe	Izborne liste - osnovni tipovi i karakteristike; Glasanje / način, osnovni tipovi i efekti					
XIII nedjelja, pred.	Raspodjela predstavničkih mjesta - mandata: (a) Metod izbornog količnika; (b) Preferencijana metoda / pojedinačno prenosiv glas; (c) Metodi najvećeg prosjeka / metodi liste					
XIII nedjelja, vježbe	Raspodjela predstavničkih mjesta - mandata: (a) Metod izbornog količnika; (b) Preferencijana metoda / pojedinačno prenosiv glas; (c) Metodi najvećeg prosjeka / metodi liste					
XIV nedjelja, pred.	Uticaji izbornog sistema na: (a) građanina, (b) stranke; Participacija i apstinencija u izborima / Situacione varijable A. Campbell-a; Politička propaganda - elementi psihologije političke propagande					
XIV nedjelja, vježbe	Uticaji izbornog sistema na: (a) građanina, (b) stranke; Participacija i apstinencija u izborima / Situacione varijable A. Campbell-a; Politička propaganda - elementi psihologije političke propagande					
XV nedjelja, pred.	Završni ispit					
XV nedjelja, vježbe	Završni ispit					
Opterećenje studenta	Nedjeljno 6 kredita x 40/ 30 = 8 sati Struktura: 2 sata predavanja 1 sat vježbi 5 sati samostalnog rada U semestru Nastava i završni ispit: (8 sati) x 16 = 128 sati Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x (8 sati) = 16 sati Ukupno opterećenje za predmet 6x30 = 180 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 48 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet 240 sati) Struktura opterećenja: 128sati (Nastava)+16 sati.(Priprema)+36 sati (Dopunski rad)					
Nedjeljno	U toku semestra					
kredita x 40/30=0 sati i 0 minuta 0 sat(a) teorijskog predavanja 0 sat(a) praktičnog predavanja 0 vježbi 0 sat(a) i 0 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije	Nastava i završni ispit: 0 sati i 0 minuta x 16 =0 sati i 0 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 0 sati i 0 minuta x 2 =0 sati i 0 minuta Ukupno opterećenje za predmet: x 30=0 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet) 0 sati i 0 minuta Struktura opterećenja: 0 sati i 0 minuta (nastava), 0 sati i 0 minuta (priprema), 0 sati i 0 minuta (dopunski rad)					
Obaveze studenta u toku nastave	Obavezno pohađanje nastave, rad na vježbama i dva kolokvijuma					
Konsultacije						
Literatura	V. Pavićević, Izbori i izborni sistem Crne Gore 1990-1996 ; V. Pavićević, O. Komar, Z. Vujović, Izbori i izborni zakonodavstvo u Crnoj Gori 1990-2004 ; V. Pavićević, Izbori i izborni sistemi - predavanja u elektronskoj formi					
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Pismena provjera: max. 30 poena Seminarski rad: max. 10 poena Vježbe: max. 10 poena Završni ispit: max. 50 poena					
Posebne naznake za predmet						
Napomena	Dodatne informacije o predmetu mogu se dobiti na konsultacijama					
Ocjena:	F	E	D	C	B	A
Broj poena	manje od 50 poena	više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena	više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena	više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena	više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena	više ili jednako 90 poena